

Værktøjskassen
**– bilag til Strategi for aktiv
tilstedeværelse**

C: Værktøjskassen

Formålet med værktøjskassen er at inspirere og anspore det professionelle miljø omkring eleverne til at skabe gode undervisningsmiljøer og sociale fællesskaber, der fremmer elevernes aktive tilstedeværelse i skolerne.

Værktøjskassen skal forstås som et dynamisk redskab, hvilket vil sige, at den ikke er et færdigt produkt i sig selv. Den vil altid være under udvikling og løbende blive justeret, ændret og blive tilføjet nye ideer og forslag, efterhånden som de professionelle arbejder med den i hverdagen.

Der findes ingen pædagogiske universalløsninger, som passer på alle børn, alle skoler og alle familier – og derfor kan værktøjskassen heller ikke stå alene trods gode redskaber.

For at få det bedste ud af alle redskaber, skal brugen af kassen derfor have sit tydelige afsæt i Køge Kommunes overordnede børnesyn og forståelse af inkluderende og lærende fællesskaber, således som det er beskrevet i Kommunes øvrige politikker på børneområdet.

I skoleåret 2020/21 har Køge Kommune planlagt et stort projekt, som vi kalder "ER DU PÅ VEJ". Projektet inddrager alle medarbejdere i kommunes skoler i ønsket om at skabe en fælles forståelse for det tankesæt, der ligger til grund for strategien for Aktiv tilstedeværelse og håndtering af fravær.

Medarbejderne vil i projektet arbejde med det professionelle begreb "*De Fællesskabende Didaktikker*" som det faglige fundament i den fælles forståelse.

Begrebet samtænker undervisningen og de fællesskabsopbyggende processer i skoleklassen, der kan skabe en meningsfuld skole for alle elever – også dem, som bevæger sig på kanten af fællesskabet.

Indsatsen er derfor en del af de øvrige strategier på Børneområdet i Køge Kommune, hvor barnets eget perspektiv og stemme er en vigtig del af det inkluderende fællesskab.

Med projektet og de medfølgende lokale dialoger bliver alle medarbejdere tillige yderligere aktiveret i forhold til at udvikle og generere ny viden, ideer og inspiration til arbejdet med værktøjskassen.

Projekter, metoder, ideer og forløb med afsæt i strategien for Aktiv tilstedeværelse og håndtering af fravær.

Værktøjskassen beskriver både:

1. At styrke undervisningen og arbejdsglæde for alle elever, gøre det attraktivt at deltage i undervisningen, styrke udbyttet også hos den svageste del af gruppen og dermed minimere antallet af elever, der bliver passive/uinteresserede og glider over i niveau 2. og får øget fravær.
2. At styrke en hurtigt og systematisk indsats hos den gruppe elever, der er begyndt at have bekymrende fravær. Her skal arbejdes med målrettede, socialpædagogiske indsatser i tæt samarbejde med lærerteamet og klassens elever.
3. Den egentlig behandlingskrævende den af elever med bekymrende fravær p.g.a. egentlige diagnoser, der kræver behandling og muligvis et længere forløb hen mod evt. genoptagelse i almenskolen. Det vil være godt at italesætte som noget, der fylder på skolerne.

Eksempler på nuværende projekter, metoder og aktiviteter på flere af kommunens skoler:

INDSATS	BESKRIVELSE	TOVHOLDER/SKOLE
Fokus på elevernes demokratiske indflydelse på skolens hverdag/ Elevdemokratid	Inddragelse af eleverne i skolens liv gennem Demokratid, som er elevernes egen tid, fast på skemaet hver uge. Eleverne er engageret i planlægningen af særlige dage, ligesom de har en fast evalueringskultur i klasserne, sidder med til forskellige arbejdsgrupper og har en fast årlig evalueringsdag sammen med pædagogisk styregruppe samt skolebestyrelsen. De har en reel synlig indflydelse, og de bruger den aktivt.	Sct. Nicolai skole
Fokus på brobygning fra børnehaver til SFO	Drøftelser i gang om et større udviklingsarbejde mellem pædagoger og lærere i forhold til udviklingen af fællesskabende didaktikker, særligt i vores indskoling.	Sct. Nicolai Skole
Fokus på relationer	At (gen)skabe tillid og tro på de voksne omkring eleven ved få voksne omkring barnet, der viser en tydelig interesse og omsorg. Rare og trygge klassemiljøer og fællesskaber, hvor barnet oplever sig selv accepteret og inkluderet.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på det strukturerede klassemiljø	Den forudsigelige og strukturerede hverdag i skolen, hvor der udfordres gradvist og i passende doser, så en evt. angst	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på det strukturerede hjemmemiljø – og det tværfaglige samarbejde	At også det hjemlige miljø er forudsigeligt, struktureret og trygt, så der er en klar og tydelig rød tråd mellem skole og hjem.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på det Individuelle plan (det enkelte barn/familie)	Hvor der gradvist og over tid skrues op for elevens tilstedeværelsestid på skolen. I de fleste tilfælde kører en indkøring over 1-2 uger, hvorefter eleven er oppe på fuld tid.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på miljøet	Det vigtigste redskab er det miljø, eleven præsenteres for og indgår i. Et miljø, hvor elevens forståelse af sin omverden og elevens trivsel er i fokus, og hvor eleven på alle måder føler sig mødt og passet på.	Slimminge skole og behandlingshjem

Fokus på elevernes trivsel	Arbejde kontinuerligt med skolens trivselsplan på alle årgange	Ellemarksskolen
Fokus på kammeratskabet/trivselsgrupper	Tre elever har ansvaret for hinanden. Sender en SMS når en er fraværende, sørger for materialer og noter til den der er fraværende. Lærerne laver grupperne. Eleverne er med til at definere grupperne.	Ellemarksskolen
Fokus på det faglige gruppearbejde i klassen	Lærerne sørger for gruppeinddeling til det daglige arbejde i klasserne, så eleverne oplever nye muligheder i fællesskabet	Ellemarksskolen
Fokus på medarbejdere/professionel refleksion	I klasseteamet arbejdes der på teammøder med "Relationscirklen", hvor de voksne relationer til hver enkelt elev undersøges	Ellemarksskolen
Fokus på det faglige/undervisningsdifferentiering	Læreren er bevidst om det faglige niveau passer til alle elever	Ellemarksskolen
Fokus på det faglige/kendskab til den enkelte elev	Læreren kender elevens faglige niveau, arbejdshastighed osv. Jf. Skolens testprogram.	Ellemarksskolen
Fokus på fravær/Advisering om ulovligt fravær	Automatisk advisering til skolen fra KMD om elever registreret med ulovligt fravær. Besked ved 10% og ved 15%	Ellemarksskolen
Fokus på Forældresamarbejde	Tidlig inddragelse af forældrene Tæt kontakt til eleven Tæt kontakt med inklusionsvejleder / klasselærer. F.eks. daglige SMS-beskeder	Ellemarksskolen
Fokus og eksempler på fokuserede indsatser/Afhentning	Afhentning af eleven derhjemme af skolens inklusionspædagog	Ellemarksskolen
Fokus og eksempler på fokuserede indsatser/Reduceret skema	I samarbejde med eleven laves et opnåeligt reduceret skema for en kortere	Ellemarksskolen

	periode, for at se hvad eleven kan overkomme.	
Fokus på samarbejde/ Netværksmøder	Opfølgende netværksmøder inden for en kort periode. F.eks. hver 3. uge.	Ellemarksskolen
Fokus på relationsarbejde med hjemmet	Inklusionsvejleder/klasselærer/skoleleder tager direkte kontakt til forældre og inviterer til samtaler og sparring på skolen	Borup skole
Fokus på klasse miljøet	Etablering af "gode venner" i klassen, der sørger for at invitere vedkommende ind i frikvarter og fagligt arbejde, når vedkommende endelig er i skole.	Borup skole
Fokus på relation elev/lærer samt elev/elev	Pædagog/klasselærer/inklusionsvejleder ringer/møder barnet hjemme og tager små samtaler med vedkommende. Samtalen udvides med deltagelse af "gode" kammerater i klassen.	Borup skole
Fokus på tydelighed og struktur i klassen	Yngre elever bliver hver morgen mødt af alle lærere med tydeligt program og klare rammer, så det reducerer uforudsete hændelser i løbet af dagen.	Borup skole
Fokus på tydelighed og struktur i frikvarteret/ særligt yngre elever	Tydelig rammesætning omkring frikvarter, så der minimum et frikvarter om dagen er legepatrulje eller faste "legegrupper" i frikvartererne	Borup skole
Fokus på relationer i frikvarteret/særligt yngre elever	Brug af "store venner", der er ekstra opmærksomme i frikvarter på deres "lille ven". Et hej og lidt snak kan nogle gange gøre underværker for et barn, som er utryk.	Borup skole
Fokus på forebyggelse: Hastrupskolens Trivselsplan & Strategi mod mobning	Den forebyggende indsats er trivselsplanen, som systematisk arbejder med elevernes trivsel med fastlagte interventioner gennem skoleforløbet for	Hastrupskolen

	<p>herigennem at sikre en fællesskabsskabende didaktik. Denne plan skaber et klart overblik over, hvilke obligatoriske interventioner, der skal arbejdes med på alle klassetrin. Trivselsplanen indeholder desuden øvrige muligheder i forhold til de sociale indsatser i klasserne.</p>	
<p>Fokus på forebyggelse: Specifik (lokal) fraværprocedure</p>	<p>En uddybende beskrivelse af den overordnede vejledning. <i>Hvordan gør vi helt konkret hos os?</i> (Hvem gør hvad, hvornår, hvordan).</p>	<p>Hastrupskolen</p>
<p>Fokus på forebyggelse: Projekt: Fra Fraværskultur til Nærværskultur</p>	<p>Et projekt med fokus på samarbejde, nærvær, positive relationer og motivation. Mål: At vise hvordan nærværende, nutidig undervisning med fokus på relationer og trivsel kan fastholde truede elever og nedbringe fravær.</p>	<p>Hastrupskolen</p>
<p>Fokus på forebyggelse: Projekt: Hastrupstråden</p>	<p>Et brobygningsprojekt mellem børnehaven, Sfo og skole med fokus på forældresamarbejde og genkendelighed - en gennemgående rød tråd i den pædagogiske praksis.</p>	<p>Hastrupskolen</p>
<p>Fokus på professionel relationskompetence</p>	<p>Lærerteams og inklusionsmedarbejdere arbejder kontinuerligt med "Relationscirkler" og andet, der understøtter et løbende fokus og en bevidsthed på den professionelle relation kompetence.</p>	<p>Hastrupskolen</p>
<p>Fokus på foregribende/indgribende indsatser</p>	<p>Hente/følges ordninger: Morgen-hente-ordning af medarbejder eller evt. klassekammerat.</p> <p>Morgen ringe/sms-ordninger fra klasselærer eller anden <i>vigtig voksen</i>.</p> <p>Aftaler om at mødes udenfor skolen med "god kammerat" eller lærer.</p> <p>Reducerede/tilpassede skemaer, forsigtig tilbagevenden - hellere lidt og godt. Bruge SFOens lokaler, som mellemstation. Fleksibilitet eks. ift. klaseskift, holdskift.</p> <p>Inddragelse de andre elever/klassefællesskabet ift. at række ud eks. sende sms, bruge sociale medier m.m.</p> <p>Mulighed for individuelle samtaler med medarbejder, med stærk relation.</p>	<p>Hastrupskolen</p>

	Sideløbende klassemøder, pigemøder eks. ved tunge fraværs sager. Fokus på hele fællesskabet.	
Fokus på samarbejdet	<p>Fælles og dynamisk handleplan.</p> <p>Fast og gennemgående tovholder, der koordinerer og holder sammen på indsatsen, sikrer inddragelse af barnet, klassen, samarbejdet med forældre, samt et tæt tværprofessionelt samarbejde (FCK, PPR, SSP, UUV mfl.)</p> <p>Fleksibilitet fra skole, sfo og aktører omkring.</p> <p>Bl.a. ift. at bevæge os ud over eget område. Eks. skolen stiller medarbejder til rådighed ift. hente-ordning. FCK (støttekontaktperson) følger/henter elev og evt. deltager på specifikke tidspunkter i skolen</p> <p>Løbende møder og opfølgning - også efter eleven er vendt tilbage.</p> <p>Forældre involvering og aftaler om overlevering ved skolestart/morgen</p>	Hastrupskolen

Kommunale nuværende og kommende projekter og indsatser

INDSATS	BESKRIVELSE	TOVHOLDER/SKOLE/HVORNÅR
Fokus på inkluderende og lærende fællesskaber	Inklusionsvejledernetværket vejleder, rådgiver og sparrer med både kolleger, elever, familier, ledelse, forvaltning, andre aktører	Forvaltning/alle skoler min. 1 vejleder/ nuværende
Fokus på elevinddragelse og demokrati	Idékatalog: Elevrepræsentanter fra hver skole, samler input og ønsker fra skolerne, som samles i et årligt Idékatalog, der præsenteres for det politiske udvalg. Elevernes forståelse af demokrati styrkes og elevinddragelsen styrkes, da det kun er elevernes egne ideer, der medtages i Idékataloget.	Forvaltning/ alle skoler/nuværende
Fokus på innovation og entreprenørskab, det 21. århundredes kompetencer,	Iværksættermessen udvikles og tilpasses løbende, således at eleverne bliver præsenteret for autentiske problemstillinger forankret i den virkelige verden.	Iværksættergruppen/ alle skoler/forvaltning/nuværende

tværfagligt samarbejde	Der lægges vægt på, at eleverne selv kan vælge opgave og arbejdsform	
Fokus på tværfagligt samarbejde	Fortsat arbejde med og evaluere omkring samarbejdsmodellen for at "fange" de elever, som falder ned mellem de forskellige afdelinger	Forvaltning BUF/nuværende model iværksat 2018
Fokus dysleksi(ordblindhed) – kompetenceudvikling faglige vejledere	Elever med faglige vanskeligheder som f.eks. dysleksi oplever desværre ofte en manglende glæde ved at komme i skole. De kommende dysleksivejledere vil få en afgørende rolle i at vejlede deres kolleger til at møde og udvikle elevens potentialer, så eleven oplever at kunne mestre trods sine vanskeligheder.	Forvaltning/ alle skoler – 1 vejleder/kommende januar 2021-2022
Fokus børn med særlige forudsætninger/højt begavede – pilotprojekt kompetenceudvikling faglige vejledere	Børn, der har særlige forudsætninger, keder sig ofte i skolen. De "kan stemple ud", kan få en u hensigtsmæssig adfærd eller slet ikke komme i skole. De faglige vejledere vil vejlede og sparre med deres kolleger, så eleverne bliver mødt og udfordret i forhold til deres potentialer.	Forvaltning/ 1- 2 pilotskoler /kommende skoleår 2020/2021
Fokus på elev-elev relationen/ peer – to – peer - pilotprojekt	Elever, der i grupper hjælper andre elever med at komme i skole.	Forvaltning/ 2 pilotskoler /kommende skoleår 2020/2021
Fokus på evaluering af nye erfaringer fra anden undervisning under Coronakrisen	En evaluering af mulighederne i digital undervisning	Forvaltning/alle skoler/kommende sommer 2020

Her arbejder vi i øjeblikket med at samle nyttige redskaber til at lave de gode inkluderende fællesskaber: Konkrete bud på arbejdet med fællesskabende didaktikker, Pædagogisk kortlægning, Inddragelse af elever i peer – ordninger, Coteaching, trivselssamtaler mm.

Evt. task-force.